

Revisorema i
Norra sjukvårds-
regionförbundet

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

2019-10-02

2019 -10- 2 2

Dnr. RS.1.692/20.19.

Till fullmäktige i regionerna:
Norrbotten
Västerbotten
Västernorrland
Jämtland Härjedalen

Kopia till:
Norra sjukvårdsregionförbundet
(org.nr. 222000-1651)

Bedömning av delårsrapporten per augusti 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per den 31 augusti 2019 är förenligt med de mål och riktlinjer som förbundsdirektionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet.

Bedömning av direktionens finansiella mål

Vår slutsats efter genomförd granskning är att delårsbokslutet i allt väsentligt har upprättats enligt lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningsred. Redovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning den 31 augusti 2019. Nedan redogör vi för våra bedömningar av måluppfyllelsen för direktionens finansiella mål.

Mål för det ekonomiska resultatet

Förbundet ska vid årets slut redovisa ett resultat där intäkterna överstiger kostnaderna. För år 2019 budgeterade direktionen dock ett underskott med 599 000 kronor. I budgeten angav direktionen synnerliga skäl för att täcka underskottet med hjälp av eget kapital.

I delårsrapporten redovisade direktionen att intäkterna för perioden översteg kostnaderna med 103 000 kronor. I förhållande till budget var det ett positivt

2019-10-02

resultat med 215 000 kronor. Direktionens förklaring till det positiva resultatet var dels att ett projekt var försenat, dels att frågan om utökade lokaler hade kunnat lösas på annat sätt än genom en ombyggnation. Direktionen bedömde att kostnaderna vid årets slut skulle överstiga intäkterna med 384 000 kronor. Detta var 215 000 högre än det budgeterade underskottet på 599 000 kronor. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Mål för eget kapital

Det egna kapitalet ska inte understiga 1 miljon kronor. Det egna kapitalet uppgick enligt delårsrapporten till 2 412 000 kronor. Direktionen förväntade att det egna kapitalet vid året slut skulle uppgå till 2 028 000 kronor. Direktionen bedömde att målet för det egna kapitalet skulle nås vid årets slut. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Mål för investeringar

Investeringar ska göras utan extern upplåning. Direktionen bedömde att målet skulle nås vid årets slut. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Mål för likviditet

Saldot på förbundets bankkonto ska inte vara lägre än 500 000 kronor. Direktionen redovisade att förbundets saldo på bankkontot under årets första 8 månader inte var lägre än 500 000 kronor. Direktionen bedömde att bankkontot inte heller för resterande månader år 2019 skulle understiga 500 000 kronor. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Mål för följsamhet till riktlinjer

Förbundet ska följa de riktlinjer som finns för hantering av eget kapital, medel för kunskapsstyrning och forskningsanslaget för Visare Norr. Direktionen bedömer att det egna kapitalet och medel för kunskapsstyrning och för Visare Norr hanteras i enlighet med direktionens riktlinjer. Vi har inte funnit skäl att göra några andra bedömningar.

Bedömning av direktionens verksamhetsmål

Direktionen bedömde att förbundets verksamhetsmål skulle vara uppfyllt vid årets slut. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

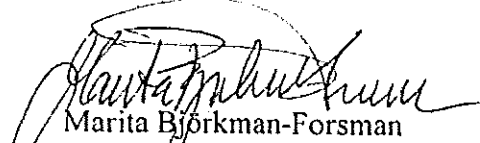
Bedömning av mål för god ekonomisk hushållning

Mot bakgrund av de redovisade resultat per augusti 2019 för finansiella mål och för verksamhetsmål bedömer vi att verksamheten är genomförd i enlighet med de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Direktionen bedömer att målen i allt väsentligt kommer att vara uppfyllda vid årets slut. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

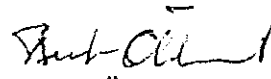
Be
1/11/19

2019-10-02

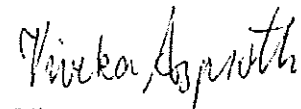
Umeå den 2 oktober 2019

Marita Björkman-Forsman
Utsedd av Region
Norrbotten

Bert Öhlund
Utsedd av Region
Västerbotten

Viveka Asproth
Utsedd av Region
Jämtland Härjedalen

Else Ammor
Utsedd av Region
Västernorrland

Bilagor:

- Granskning av delårsrapport 2019-08-31 – Finansiell del, EY.
- Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapport 2019-08-31, Revisionskontoret Region Västerbotten.

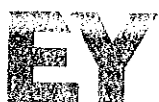
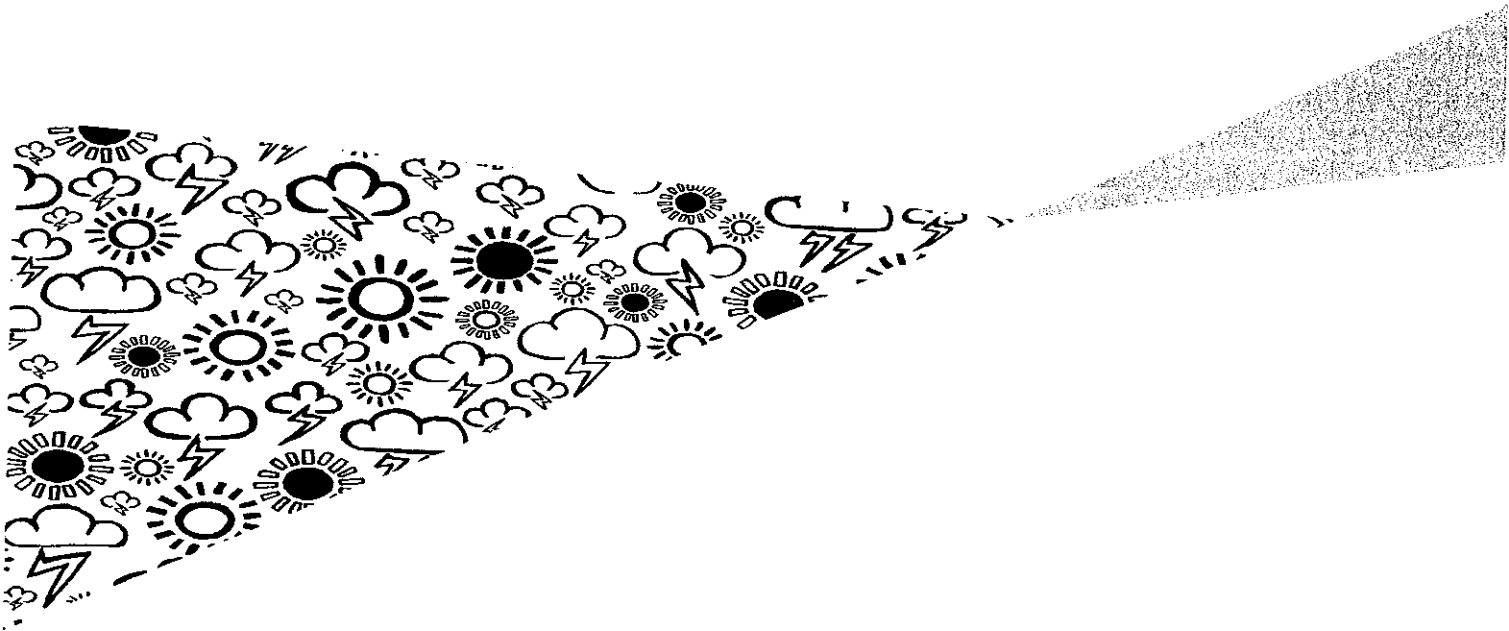

Building a better
working world

Revisionsrapport 2019
Genomförd på uppdrag av revisorerna
september 2019

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF)

Granskning av delårsrapport 2019-08-31
- finansiell del

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och avgränsning	3
2.3. Avgränsning/ansvar	3
2.4. Revisionskriterier	4
2.5. Genomförande.....	4
3. Rättvisande räkenskaper.....	5
3.1. Bokslutsprocessen.....	5
3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av nytt redovisningsregelverk ...	5
4. Förbundets resultat och balansräkning	7
4.1. Resultaträkning samt prognos	7
4.2. Kommentarer till balansräkningen.....	7
5. Måluppföljning	9
5.1. Finansiella mål.....	9
6. Bedömning och rekommendationer	11
6.1. Bedömning	11
6.2. Rekommendationer.....	12

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat Norra sjukvårdsregionförbundets (NRFs) delårsrapport per 2019-08-31. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna vägledning för att kunna uttala sig om:

- Är det troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?
- Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte, finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?

Syftet har även varit att bedöma om direktionen har säkerställt efterlevnad av nytt redovisningsregelverk, genom att övergången genomförts enligt god redovisningssed.

Sammanfattande bedömning:

Vår granskning visar på att finansiella mål uppsatts för Norra sjukvårdsregionförbundet och att en beskrivning av måluppfyllelsen för de finansiella målen görs i delårsrapporten.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med god redovisningssed samt ger en rättvisande bild av resultat för årets första åtta månader och ställning per 2019-08-31. Genomförd granskning visar att, förutom efterlevnad av att av att redovisa balanskravsutredningen i förvaltningsberättelsen (finns redovisad i stycket efter) och samtliga obligatoriska resultatnivåer i resultaträkningen, efterlevs lagens krav.

Svar på uppställda revisionsfrågor återfinns under avsnitt 6 nedan.

I förarbeten till kommunallagen (Prop. 1996/97:52) ges exempel på när synnerliga skäl kan åberopas för kommuner och landsting. Några specifika exempel lämnas inte för kommunalförbund. Kommunalförbund erhåller normalt medel från medlemmarna att användas i verksamheten. Vad vi kan se av årets och kommande två års budgetar läggs budgeten inte i balans (KL 8 Kap §4). Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska läggas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om inte synnerliga skäl finns.¹

Under 2019 prognostiseras ett underskott. Kommunallagen ställer krav på att ett underskott ska återställas inom en treårsperiod och att en åtgärdsplan ska antas, om synnerliga skäl inte åberopas. För NRF är det förbundsdirektionen som beslutar om synnerliga skäl². Våra rekommendationer till förbättringar efter genomförd granskning är följande:

- att direktionen kompletterar rubriksättning och struktur utifrån de noteringar som gjorts i revisionsfråga 2 ovan. Detta för att öka överskådligheten för läsaren

¹ Även möjligheten om avsättning till resultatutjämningsfond finns, men något sådant regelverk har inte fastställts för NRF. Regelverket är frivilligt och kan bara nyttjas i lågkonjunkturer.

² Direktionens "Verksamhetsplan och budgetramar 2019-2021" definierar synnerliga skäl enligt följande: "Enligt KL 11 kap 5 § kan ett undantag göras från balanskravet om det finns synnerliga skäl. Ett av dessa synnerliga skäl är en stark finansiell ställning och medger en budgetering som tillåter att det egna kapitalet minskar. Om NRF enligt finansiell analys, förväntas uppnå de finansiella målen som avser investeringar, likviditet och eget kapital, bedöms NRF ha en stark finansiell ställning. Det innebär att det finns eget kapital av en omfattning som överstiger rimliga krav på finansiell handlingsberedskap. I de fall NRF bedöms ha en stark finansiell ställning och har medel som överstiger 1 000 000 kr från tidigare verksamhetsår, kan de överföras till en kommande periods budget när det finns synnerliga skäl som angivits i verksamhetsplanen.

Med synnerliga skäl menas i ett sådant fall tillfälliga kostnader som är relaterade till finansiering av enstaka utredningar, uppdrag eller projekt. I avsnittet Ekonomiska ramar beskrivs i ett sådant fall budgeterat belopp samt vad det avses att användas till under den kommande perioden."

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Bakgrunden till denna granskning är att revisorerna i Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) enligt kommunallagen skall granska en delårsrapport och lämna en bedömning över denna till respektive fullmäktige. Respektive fullmäktige ska behandla revisorernas bedömning i samband med behandlingen av delårsrapporten.

Revisorerna skall enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i delårsrapporten.

Enligt de riktlinjer som gäller, ska revisorernas granskning av förbundets delårsbokslut och verksamhetsberättelse söka svaret till följande frågor:

1. Har verksamheten drivits så att direktionens beslutade verksamhetsmål uppnås?
2. Är det troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?
3. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte, finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?

2.2. Syfte och avgränsning

Syftet med denna granskning är att ge revisorerna vägledning för att kunna uttala sig om fråga två och tre ovan.

Syftet är även att bedöma om styrelsen har säkerställt efterlevnad av nytt redovisningsregelverk, genom att övergången genomförts enligt god redovisningssed.

Följande revisionsfrågor skall besvaras genom granskningen:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning
2. Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?
3. Har övergången till nytt regelverk hanterats utifrån god redovisningssed?
  - a. Efterlevs de nya rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (gäller från 2019-01-01)?
  - b. Har jämförelsetal för 2018 omräknats i enlighet med RKR:s information (mars 2019)?
  - c. Redovisas effekterna av ändrade redovisningsprinciper i balans- och resultaträkning samt för jämförelsetalen?
4. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?
5. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?
6. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

2.3. Avgränsning/ansvar

Granskningen omfattar Norra sjukvårdsregionförbundets förbundsledning. Ansvar för upprättande av delårsrapporten och för att förbundet i delårsrapporten uppvisar en rättvisande bild av räkenskaperna med en vederhäftig prognos för helåret, ligger på förbundsledningen.

2.4. Revisionskriterier

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och andra författningar om revision, revisionsreglementet samt enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges kommunala yrkesrevisorers) vägledning 4 Granskning av delårsrapport.

Förbundsledningens ansvar för rättvisande räkenskaper och delårsrapporten regleras i följande lagar, mål och normer, vilka utgör den norm/ de kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- ▶ Lag (2018:597) om kommunal redovisning och bokföring (LKBR), kap 13
- ▶ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 Delårsrapport
- ▶ Kommunallagen, kap 9, 11, 12
- ▶ Kommunalförbundets fastställda mål för god ekonomisk hushållning
- ▶ God redovisningssed

2.5. Genomförande

Granskningen har utförts i enlighet med rekommendationer från normgivande organ och med beaktande av god revisionssed. Vår granskning av delårsrapport har gjorts utifrån Standarden för Översiktlig Granskning (SÖG 2410) med beaktande av SKYREVS vägledning 4 om granskning av delårsrapport. Dess huvudsakliga syfte är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten så att god ekonomisk hushållning kan uppnås.

Granskningen är till största delen analytisk, genom att analytiskt granska resultatutfallet och följa upp oväntade och oförklarliga avvikelser. Det innebär bland annat att vi jämfört relevanta nyckeltal mot budget och föregående år för att identifiera väsentliga avvikelser. Vi har intervjuat nyckelpersoner i bokslutsprocessen om orsaker till förändringar i poster.

Rapporten har faktakontrollerats av förbundsekonomen.

3. Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Delårsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed, vilket innebär att samma redovisningsprinciper ska tillämpas som vid årsbokslut. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till delårsbokslutet, till exempel skall periodiseringar av väsentliga poster ske enligt samma principer som vid årsbokslutet.

3.1. Bokslutsprocessen

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att kvaliteten på presenterade underlag bedöms vara tillräcklig.

I delårsrapporten har jämförelsesiffror för resultaträkningen hämtats från delårsrapporten per 2018-01-01 – 2018-08-31 och jämförelsesiffror för balansräkningen hämtats från årsbokslutet 2018-12-31, vilket följer vad som föreskrivs i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17 Delårsrapport.

Vår granskning av resultat- och balansräkning kommenteras i avsnitt 4 nedan.

3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av nytt redovisningsregelverk

Från 2019 gäller en ny kommunal redovisningslag³ och nya rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). RKR föreskriver i sin rekommendation R17 Delårsrapport minnivån för innehållet i en delårsrapport. Vad gäller uppställningsform föreskriver RKR R17 Delårsrapport att den förenklade förvaltningsberättelsen ska innehålla:

1. Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas
2. Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning
3. En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten
4. En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen

I vår granskning har vi noterat att rubriken 3 ovan saknas, men att en verbal beskrivning görs av hur helårsprognosen förhåller sig till fastställd budget finns. Avsnittet bör återfinnas under egen rubrik alternativt någon av de obligatoriska rubrikerna om utfall och ekonomi.

När det gäller den information som finns i förvaltningsberättelsen bör avsnittet "Finansiell analys" flyttas till ett avsnitt om resultat och ekonomisk ställning utifrån de obligatoriska rubriker som finns i lagen.

Vad gäller förvaltningsberättelsen bör avsnittet "Organisation" ses över om det ska flyttas till annan rubrik om det passar in i någon av de obligatoriska, annars tas bort. Det är även vår bedömning att rubriken "Revisorernas synpunkter" inte hör hemma i förvaltningsberättelsen, men att innehållet eventuellt kan rymmas inom någon annan rubrik.

³ Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)

Upplysningar ska enligt RKR R17 (Delårsrapport) lämnas i not om säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten. Någon sådan upplysning lämnas inte i delårsrapporten.

Det är även vår bedömning att beskrivning av redovisningsprinciper för intäkter och kostnader bland annat för medlemsintäkter, statliga medel och medel från Sveriges kommuner och landsting (SKL) bör utvecklas mot bakgrund av att omfattningen ökar.

Enligt RKR R12 (Byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel) får byte av redovisningsprincip göras om bytet krävs för anpassning till lagstiftning eller rekommendation från RKR. Byte av redovisningsprincip ska genomföras från och med ingången av nytt räkenskapsår, om det inte finns särskilda skäl mot det. De finansiella rapporternas jämförelsetal ska justeras som om den nya redovisningsprincipen hade tillämpats även tidigare år. Den ackumulerade effekten av ett byte av redovisningsprincip ska redovisas som korrigeringspost i ingående eget kapital, om effekten av bytet kan fastställas med rimlig precision.

Denna granskning visar att för NRF får övergången till nytt redovisningsregelverk inte några ekonomiska effekter i förbundets balans- och resultaträkning. I delårsrapporten beskrivs detta.

LKBR 11 kap §10 föreskriver att en balanskravsutredning ska finnas i förvaltningsberättelsen. I NRFs delårsrapport återfinns den under rubriken resultat- och balansräkning och den bör därför flyttas till förvaltningsberättelsen. Detta framgår även av RKR R17 (Delårsrapport).

Utifrån LKBR 5 kap 2§ ska följande resultatnivåer läggas till för att fullt ut uppfylla lagens krav på resultaträkningens uppställning:

- Verksamhetens resultat
- Finansiella intäkter
- Finansiella kostnader
- Resultat efter finansiella poster

4. Förbundets resultat och balansräkning

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten per 31 augusti 2019 samt analyserat större avvikelser och förändringar mot budget och föregående års delårsrapport och årsredovisning. Nedan lämnas kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter.

4.1. Resultaträkning samt prognos

Regionförbundet redovisar för årets första åtta månader ett resultat om 103 tkr (för jämförelseåret 14 tkr). Enligt delårsrapporten är resultatet högre än budget med 215 tkr.

Av delårsrapporten framgår att förbundet bedöms ha lägre kostnader än budgeterat och därmed prognostiseras ett resultat för helåret på -384 tkr. Förbundet gör bedömningen att budget förväntas överträffas med 215 tkr.

Balanskravsresultatet redovisas per 2019-08-31 och för helåret 2019. Det prognostiserade resultatet enligt resultaträkning uppgår till -384 tkr. Förbundets budget innehåller inte några realisationsvinster eller finansiella poster.

Under 2019 har verksamhetens intäkter ökat mot samma period föregående år beroende främst på medel för standardiserade vårdförlopp kunskapsstyrningsområdet (ca 7 mkr; från SKL). På motsvarande sätt har verksamhetens kostnader ökat med ca 7 mkr.

Vår översiktliga granskning har inte visat på att delårsrapporten inte i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat för perioden 1 januari till och med den 31 augusti 2019.

4.2. Kommentarer till balansräkningen

Tillgångssidan har ökat med 15 875 tkr mot bokslutet 2018, vilket främst är hänförligt till en ökning av interimsfordringar men även ökning i kassan. Interimsfordringarna har ökat med (9 662 tkr) och kassan har ökat med (6 213 tkr) jämfört med bokslutet 2018, vilket förklarar den totala förändringen.

Ökningen i interimsfordringar beror på att NRF har i uppdrag att samordna finansiering av sjukvårdsregional vård i de fyra nordligaste länen utan att ha egna medel för det i ram. Ökningen består främst i posterna:

- tillkommande kunskapsstyrning (3 252 tkr)
- koordinator kunskapsstyrning (2 425 tkr)
- uppbyggnad SVF (3 333 tkr)

Tillgångssidan består till största delen av nämnda poster. Bankmedel har stämts av mot besked från bank och interimsfordringarna är avstämda mot avtal och överenskommelser.

Bland de totala **skulderna** (32 105 tkr) återfinns främst interimsskulder fast i större skala än 2018 års bokslut. Totala interimsskulder uppgår till (31 538 tkr) och posten har ökat med 16 268 tkr mot bokslutet 31 augusti 2018.

Interimsskulderna består av:

	2019-08-31	2018-08-31
• Upplupen revisionskostnad	560 tkr	395 tkr
• Upplupen kostnad löneskatt	213 tkr	233 tkr
• Visare Norr	0 tkr	376 tkr
• Diabetesprojektet	110 tkr	110 tkr

	2019-08-31	2018-08-31
• Upplupna kostnader RCPH	3 720 tkr	5 332 tkr
• Regiongemensam fakturering RCC	8 000 tkr	8 000 tkr
• Förutbetalad intäkt NORA-projekt	0 tkr	122 tkr
• RCC Norr drift	2 425 tkr	0 tkr
• Kunskapsstyrning	7 711 tkr	0 tkr
• Apotekarprodukter	340 tkr	0 tkr
• RDAL/RDAS	381 tkr	0 tkr
• Glesbygd	6 000 tkr	0 tkr
• Medlemmarnas bidrag	1 783 tkr	0 tkr
• Övriga upplupna kostnader	258 tkr	1 394 tkr

Vid en jämförelse mot samma tidpunkt ifjol (2018-08-31) har interimsskulderna ökat främst för posterna upplupna kostnader Kunskapsstyrning (7 711 tkr) samt Glesbygd (6 000 tkr). Detta beror på att NRF har fått utökade uppgifter att samordna finansiering av sjukvårdsregional vård.

Ovanstående poster har verifierats mot underlag och beräkningar. Leverantörsskulder har kontrollerats mot leverantörsreskontra utan noteringar. Bland övriga upplupna kostnader återfinns bland annat ej utnyttjade forskningsmedel och medel som skall återlämnas.

5. Måluppföljning

I delårsrapportens förvaltningsberättelse under rubriken God ekonomisk hushållning ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I NRFs delårsrapport per 2019-08-31 finns ett sådant avsnitt, där verksamhetsmålen respektive de finansiella målen kommenteras vad avser prognos för helåret. Nedan kommenteras den måluppföljning som görs i delårsrapporten för de finansiella målen.

5.1. Finansiella mål

Direktionen har definierat att god ekonomisk hushållning för NRF är att uppfylla förbundets finansiella mål för perioden 2019-2021. Målen framgår i tabellen nedan.

Den i delårsrapporten redovisade måluppföljningen för uppställda finansiella mål säger sammanfattningsvis följande:

Finansiellt mål	Utfall 2018-08-31 enligt delårsrapport	Prognos helår enligt delårsrapport	Vår kommentar
Intäkterna ska överstiga kostnaderna, om annat inte beslutats av förbundsdirektionen	Målet nås, då intäkterna överstiger kostnaderna med ca 103 tkr.	Delårsrapporten beskriver att kostnaderna förväntas överstiga intäkterna med 384 tkr i likhet med budget samt riktlinjer för hantering av eget kapital i verksamhetsplan 2019 ⁴	Vi gör ingen annan bedömning. Förbundsdirektionen har beslutat att anta en budget på -599 tkr samt att eget kapital som helhet ska minska över en treårsperiod. Se även vår kommentar i bedömningsavsnittet.
Investeringar ska finansieras utan extern upplåning	Inga investeringar har gjorts under perioden.	Målet nås enligt delårsrapportens prognos.	Vi gör ingen annan bedömning.
För att upprätthålla en god likviditet ska saldot på bankkontot aldrig understiga 500 tkr. Det innebär att större in- och utbetalningar måste planeras och att större utbetalningar ej ska verkställas innan likviditeten är avstämd mot detta mål	Under perioden har bankkontots saldo inte understigit 500 tkr.	Målet nås enligt delårsrapportens prognos.	Vi gör ingen annan bedömning.

⁴ Riktlinjer för hantering av eget kapital enligt Verksamhetsplan 2019:

"I de fall NRF bedöms ha en stark finansiell ställning och har medel som överstiger 1 000 000 kr från tidigare verksamhetsår, kan de överföras till en kommande periods budget när det finns synnerliga skäl som angivits i verksamhetsplanen. Med synnerliga skäl menas i ett sådant fall tillfälliga kostnader som är relaterade till finansiering av enstaka utredningar, uppdrag eller projekt. I avsnittet Ekonomiska ramar beskrivs i ett sådant fall budgeterat belopp samt vad det avses att användas till under den kommande perioden."

Finansiellt mål	Utfall 2018-08-31 enligt delårsrapport	Prognos helår enligt delårsrapport	Vår kommentar
För att ha möjlighet att hantera oförutsedda ekonomiska händelser ska det egna kapitalet ej understiga 1 000 tkr	Eget kapital uppgår per 2019-08-31 till 2 412 tkr.	Målet nås enligt delårsrapportens prognos.	Vi gör ingen annan bedömning.
NRF ska följa de riktlinjer som finns när det gäller hantering av eget kapital, medel för kunskapsstyrning samt forskningsanslaget för Visare Norr.	Det egna kapitalet uppgick till 2 412 tkr 2019-08-31.	Det egna kapitalet förväntas uppgå till 2 028 tkr vid årets slut. Hantering är i enlighet med riktlinjer för eget kapital i Verksamhetsplan 2019.	Vi gör ingen annan bedömning kring nivån på eget kapital utifrån lämnad prognos. Om hanteringen följer riktlinjer i eget kapital vid årets slut kan vi inte uttala oss om i delårsrapporten, då något underlag för detta inte redovisas i delårsrapporten.

6. Bedömning och rekommendationer

6.1. Bedömning

I delårsrapporten ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I NRFs delårsrapport finns avsnitt där de finansiella målen kommenteras vad avser prognos för helåret. Av avsnittet framgår att samtliga finansiella mål för god ekonomisk hushållning inte förväntas nås. Kostnaderna förväntas överstiga intäkterna med 384 tkr, vilket överstiger det budgeterade resultatet (beslutat av direktionen).

Den prognos som lämnas för resultatet på helårsbasis visar på ett utfall bättre än budget. Detta innebär att ett balanserat resultat inte kommer att nås och att direktionen i sin budget åberopar synnerliga skäl för att ta medel ur eget kapital till att täcka detta underskott.

Enligt den av förbundet beslutade budgeten för helåret 2019 överstiger kostnaderna intäkterna med 599 tkr, dvs. budgeterat resultat uppgår till minus 599 tkr. Kommunallagen anger att "budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna". Tanken med den regleringen är bl. a att kommuner och landsting inte ska förbruka medel som tidigare generationer byggt upp eller skjuta kostnader på framtida generationer. I ett kommunalförbund betalar medlemmarna normalt in medlemsavgifter som ska användas för att bedriva överenskommen verksamhet. Att använda sig av överskott från tidigare år i ett kommunalförbund kan därför skilja sig väsentligt åt jämfört med en kommun eller ett landsting. Särskilt gäller detta om förbundet av olika skäl inte kunnat bedriva en verksamhet i nivå med erhållna medlemsintäkter under ett specifikt kalenderår och istället genomför en verksamhet i utökad omfattning kommande år. Till skillnad från kommuner och landsting skulle kommunalförbund också kunna betala tillbaka överskott till medlemmarna och sedan få ökade tillfälliga medlemsintäkter att nyttja.

I förbundets budget för innevarande och kommande två år (2019-2021) budgeteras underskott. Direktionens avsikt är enligt beslutad budget att minska eget kapital för förbundet.

Förbundsdirektionen har fastställt finansiella mål för god ekonomisk hushållning för NRF. Ett av målen utgörs av att förbundet ska redovisa ett resultat där intäkterna överstiger kostnaderna, om inte annat beslutats i förbundsdirektionen. Direktionen har i sin budget beslutat om ett budgeterat underskott (på 599 tkr), och prognosen uppgår till ett underskott på 384 tkr.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med god redovisningssed samt ger en rättvisande bild av resultat för årets första åtta månader och ställning per 2019-08-31. Genomförd granskning visar att förutom efterlevnad av att av att redovisa balanskravsutredningen i förvaltningsberättelsen (finns redovisad i stycket efter) och samtliga obligatoriska resultatnivåer i resultaträkningen, efterlevs lagens krav.

De i granskningen uppställda revisionsfrågorna besvaras nedan:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning?

Efter vår granskning är det vår bedömning att delårsrapporten ger en i allt väsentligt rättvisande bild av förbundets resultat och ställning per 31 augusti 2019.

2. Är rapporten från styrelsen upprättad enligt Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?

Genomförd granskning visar att förutom efterlevnad av att av att redovisa balanskravsutredningen i förvaltningsberättelsen (finns redovisad i stycket efter) och samtliga obligatoriska resultatnivåer i resultaträkningen, efterlevs lagens krav.

Granskningen visar att, förutom avsaknad av rubrik till avsnittet för redovisning av "hur helårsprognosen förhåller sig till budget för verksamheten", att information i förvaltningsberättelsen i avsnittet finansiell analys bör flyttas till ett avsnitt om resultat och ekonomisk ställning samt avsaknad av upplysningar om "säsongvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten", efterlevs god redovisningssed såsom den tolkas av RKR.

Vår slutsats efter genomförd granskning är att delårsrapporten, förutom de undantag som beskrivs ovan, är upprättad enligt gällande lagstiftning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

3. Har övergången till nytt regelverk hanterats utifrån god redovisningssed?
- Efterlevs de nya rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (gäller från 2019-01-01)?
Se svar på fråga 2 ovan.
  - Har jämförelsetal för 2018 omräknats i enlighet med RKR:s information (mars 2019)?
Någon omräkning har inte varit aktuell, se nedan.
  - Redovisas effekterna av ändrade redovisningsprinciper i balans- och resultaträkning samt för jämförelsetalen?
Några effekter av ändrade redovisningsprinciper har inte identifierats. Därför redovisas heller inga effekter, vilket vi bedömer vara korrekt.

4. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?

Ja, delårsrapporten beskriver den bedömda måluppfyllelsen för året.

5. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?

Direktionens prognos i delårsrapporten är att ett balanserat resultat inte kommer att uppnås vid årsskiftet och att eget kapital kommer att tas i anspråk för att täcka underskottet. Detta i enlighet med direktionens beslut.

- ~~6. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?~~

Prognosen är att ett balanserat resultat inte kommer att uppnås. Direktionen beskriver i budgeten och verksamhetsplanen att eget kapital tas i anspråk med anledning av synnerliga skäl.

6.2. Rekommendationer

I förarbeten till kommunallagen (Prop. 1996/97:52) ges exempel på när synnerliga skäl kan åberopas för kommuner och landsting. Några specifika exempel lämnas inte för kommunalförbund. Kommunalförbund erhåller normalt medel från medlemmarna att användas i verksamheten. Vad vi kan se av årets och kommande två års budgetar läggs budgeten inte i balans (KL 8 Kap §4). Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska läggas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om inte synnerliga skäl⁶ finns.⁶

Under 2019 prognostiseras ett underskott. Kommunallagen ställer krav på att ett underskott ska återställas inom en treårsperiod och att en åtgärdsplan ska antas, om synnerliga skäl inte åberopas. För NRF är det förbundsdirektionen som beslutar om synnerliga skäl⁷.

⁶ Även möjligheten om avsättning till resultatutjämningsfond finns, men något sådant regelverk har inte fastställts för NRF. Regelverket är frivilligt och kan bara nyttjas i lågkonjunkturer.

⁷ Direktionens "Verksamhetsplan och budgetramar 2019-2021" definierar synnerliga skäl enligt följande: "Enligt KL 11 kap 5 § kan ett undantag göras från balanskravet om det finns synnerliga skäl. Ett av dessa synnerliga skäl

Våra rekommendationer till förbättringar efter genomförd granskning är följande:

- att direktionen kompletterar rubriksättning och struktur utifrån de noteringar som gjorts i revisionsfråga 2 ovan. Detta för att öka överskådligheten för läsaren⁸.

Umeå den 1 oktober 2019

Malin Westerberg Blom
Certifierad kommunal revisor
Auktoriserad revisor

Emil Nilsson

är en stark finansiell ställning och medger en budgetering som tillåter att det egna kapitalet minskar. Om NRF enligt finansiell analys, förväntas uppnå de finansiella målen som avser investeringar, likviditet och eget kapital, bedöms NRF ha en stark finansiell ställning. Det innebär att det finns eget kapital av en omfattning som överstiger rimliga krav på finansiell handlingsberedskap. I de fall NRF bedöms ha en stark finansiell ställning och har medel som överstiger 1 000 000 kr från tidigare verksamhetsår, kan de överföras till en kommande periods budget när det finns synnerliga skäl som angivits i verksamhetsplanen.

Med synnerliga skäl menas i ett sådant fall tillfälliga kostnader som är relaterade till finansiering av enstaka utredningar, uppdrag eller projekt. I avsnittet Ekonomiska ramar beskrivs i ett sådant fall budgeterat belopp samt vad det avses att användas till under den kommande perioden."

⁸ I lag om kommunal bokföring och redovisning har en bestämmelse införts att rapporteringen ska upprättas på ett överskådligt sätt. Förarbeten till lagen (Prop 2017/18:149) hänvisar också till både årsredovisningslagen och ESVs föreskrifter. I den senare beskrivs att "kravet på överskådlighet innebär att informationen ska vara lättillgänglig. Informationen ska presenteras på ett relevant och systematiskt sätt, i former som ger möjlighet till överblick både vad avser myndigheten som helhet som dess olika delar." I förarbeten till lagen påtalas vikten, inte minst ur ett demokratiperspektiv, "att informationen i kommuners och landstings årsredovisningar presenteras på ett överskådligt sätt. Det bör kunna krävas att kommuners och landstings årsredovisningar är lättillgängliga för kommunmedlemmar och andra användare av kommunala årsredovisningar."

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2019

Oktober 2019

Richard Norberg
Revisionsdirektör
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys.....	3
2. Bakgrund.....	4
2.1 Ansvar för delårsrapporten.....	4
2.2 Iakttagelser i 2018 års granskning.....	4
2.3 Revisionsfrågor, metod m.m.	5
3. Direktionens verksamhetsplan för år 2019.....	6
3.1 Direktionens verksamhetsmål	6
3.1.2 Vår kommentar om verksamhetsmålet.....	8
3.2 Direktionens budget för år 2019.....	8
3.2.1 Vår kommentar om budgeten.....	10
4. Direktionens delårsrapport.....	11
4.1 Direktionens uppföljning av verksamheten.....	11
4.1.1 Vår kommentar om delårsrapporten.....	14
5. Svar på revisionsfrågor.....	14

1. Sammanfattande analys

Vi har granskat om de resultat som förbundsdirektionen redovisar i delårsrapporten per augusti 2019 är förenliga med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som direktionen beslutat om för året.

Granskningen omfattar inte frågor om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

I vår granskning bedömer vi att:

- I delårsrapporten redogör direktionen översiktligt för väsentliga händelser under år 2019 fram till augusti månad. Redovisningen är informativ och välskriven.
- Det redovisade resultatet per augusti 2019 är i allt väsentligt förenliga med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som direktionen beslutat om för förbundet. Av delårsrapporten framgår dock att det redovisade resultatet per augusti 2019 var 215 000 kronor högre än budgeterat.
- Förbundsdirektionen bedömer att det är troligt att direktionen vid årets slut i allt väsentligt uppnår de mål och aktiviteter som direktionen har beslutat om i sin verksamhetsplan. Förbundsdirektionen bedömer dock att förbundet vid årets slut kommer att ha lägre kostnader än budgeterat. Direktionen bedömer att budgeten vid årets slut kommer att överträffas med 215 000 kronor. Vi gör inga andra bedömningar om måluppfyllelsen vid årets slut.
- Några av aktiviteterna i verksamhetsplanen är otydliga och inte tillräckligt specificerade. Detta begränsar direktionens förutsättningar att följa upp och utvärdera resultaten i delårsrapporten. Direktionen har aviserat att de inför år 2020 kommer att göra en översyn av sina mål och aktiviteter i syfte att utveckla styrningen och uppföljningen.

2. Bakgrund

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) är organiserat som ett kommunalförbund med direktion. Det innebär att direktionen har ansvaret för den verksamhet som medlemmarna överlåtit till förbundet. Förbundsordningen anger att förbundet ska vara ett samverkansorgan i norra sjukvårdsregionen i syfte att tillvarata och utveckla gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning och därmed sammanhängande verksamheter. Medlemmar i förbundet är regionerna Jämtland Härjedalen, Västernorrland, Norrbotten och Västerbotten. Medlemmarna har gett regionförbundet befogenhet att avtala om riks- och regionsjukvård. Enligt förbundsordningen har förbundet verksamhetsansvar för Regionalt cancercentrum norr (RCC Norr). Medlemmarna har gett befogenhet till förbundet att ingå avtal rörande RCC Norrs verksamhet.

2.1 Ansvar för delårsrapporten

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning ska förbundsdirektionen upprätta minst en delårsrapport. Delårsrapporten ska innehålla en förenklad förvaltningsberättelse. Direktions delårsrapport ska ge svar på frågan om direktionen håller sig till de beslut och direktiv som direktionen beslutat om för förbundet. Delårsrapporten ska också innehålla prognoser om det är troligt att direktions mål, uppdrag och aktiviteter kommer att uppnås vid årets slut.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för återrapporteringen till medlemmarnas fullmäktige. Delårsrapporten ska behandlas av medlemmarnas fullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål, uppdrag och aktiviteter som direktionen beslutat om för förbundet.

2.2 Iakttagelser i 2018 års granskning

I delårsrapporten per augusti 2018 redogjorde direktionen för väsentliga händelser och ekonomiskt resultat. Direktionen gjorde bedömningar av måluppfyllelsen. För år 2018 hade direktionen ett verksamhetsmål och ett antal underliggande aktiviteter. I delårsrapporten bedömde styrelsen att alla aktiviteter utom en aktivitet skulle vara uppfyllda vid årets slut. Revisorerna gjorde ingen annan bedömning om måluppfyllelsen.

Granskningen visade att det fanns områden i styrningen och uppföljningen som direktionen kunde utveckla. Revisorerna rekommenderade direktionen att fortsätta arbetet med att utveckla aktiviteterna i verksamhetsplanen.

Av ett yttrande som direktionen beslutade om i maj 2019 framgår att direktionen instämde med revisorerna om iakttagelserna. Direktionen uppgav att förbundsordningen skulle ses över och att direktionen i samband med detta skulle omarbeta sina mål i verksamhetsplanen för åren 2020 – 2022.

2.3 Revisionsfrågor, metod m.m.

Denna rapport avser granskning av delårsrapporten per augusti 2019. Den övergripande revisionsfråga som ska besvaras är om det redovisade resultaten i delårsrapporten är förenliga med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som direktionen beslutat om för året. För att svara på den övergripande revisionsfrågan har vi formulerat följande underliggande revisionsfrågor:

- Är direktionens redovisade resultat per augusti 2019 förenligt med de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som direktionen beslutat?
- Är direktionens redovisade resultat per augusti 2019 förenliga med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat?
- Är det troligt att direktionens verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut?
- Är det troligt att direktionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning uppnås vid årets slut?
- Är redovisning i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att direktionens verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut?
- Har direktionen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2018?

De bedömningsgrunder som utgör underlag för granskningens slutsatser är kommunallagen (11 kap. 16§ och 12 kap. 2 §) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (13 kap 1-2§).

Granskningen omfattar inte frågorna om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

Granskningen är genomförd genom en dokumentationsstudie av delårsrapporten per augusti 2019. Under granskningsarbetet har vi gjort avstämningar med förbundsdirektören och förbundets ekonom som också getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast. Vi har också haft dialog med EY under deras arbete med att granska bokslutet. Sakkunniga från revisionskontoren i regionerna Västernorrland och Jämtland Härjedalen samt PWC som är sakkunnigt stöd åt revisorerna i Region Norrbotten har haft möjligheter att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Direktionens verksamhetsplan för år 2019

3.1 Direktionens verksamhetsmål

Direktionen beslutade den 5 december 2018 om sin verksamhetsplan för åren 2019 - 2021. Verksamhetsplanen inleds med den målbild för sjukvårdsregional samverkan som förbundsdirektionen beslutade om våren 2018:

”För att åstadkomma en god, tillgänglig och jämlik vård för våra medborgare krävs utveckling av den sjukvårdsregionala samverkan. Våra fyra regioner i norr har gemensamma utmaningar när det gäller såväl geografi som demografi och kompetensförsörjning. Med en gemensam utveckling av hela systemet för hälso- och sjukvård och gemensamt säkerställande och stärkande av universitetssjukvården i norra sjukvårdsregionen ökar möjligheterna att skapa värde för våra patienter och medborgare. Ett gemensamt system för kunskapsstyrning, samverkan kring forskning och kompetensförsörjning liksom samverkan kring ledning och styrning är alla viktiga delar i detta.”

Därefter följer i verksamhetsplanen en översiktlig beskrivning av förbundets huvuduppgifter indelat i områden för *Regionsjukvård, Kompetensförsörjning/Utbildning och forskning, Folkhälsa, Regionalt cancercentrum Norr* och *Övrigt*.

I verksamhetsplanen beslutade direktionen om ett verksamhetsmål och ett antal prioriterade aktiviteter. Målet är att 100 procent av de prioriterade aktiviteterna ska genomföras. Nedan finns en tabell med uppgift om dels prioriterade utvecklingsaktiviteter (aktivitet 1-5), dels om årligen prioriterade aktiviteter (aktivitet 6a-6f). Sammanlagt rör det sig om 11 aktiviteter för år 2019.

Prioriterade utvecklingsaktiviteter under år 2019 – 2021

Aktiviteter 1 - 5

Område	Aktiviteter
Avtala om regionsjukvård vid NUS och övrig riks och regionsjukvård enligt tidplan.	<u>Aktivitet 1</u> Årligen revidera det sjukvårdsregionala avtalet Arbeta med att utforma nytt avtal med Akademiska universitetssjukhuset från år 2020. <i>Tabellen fortsätter på nästa sida.</i>

Område	Aktiviteter
Samordna arbetet med utvecklingen av den sjukvårdsregionala delen av det nationella systemet för kunskapsstyrning enligt överenskommelsen mellan landets regioner.	<u>Aktivitet 2</u> I takt med uppbyggnaden av den nationella kunskapsstyrningen skapa en motsvarande struktur i norra sjukvårdsregionen med bland annat sjukvårdsregionala programområden. Arbetet ska löpande redovisas vid direktionens möten. Förbundets kansli ska löpande uppdatera en samlad beskrivning av arbetet.
Se över chefssamrådets roll och arbete.	<u>Aktivitet 3</u> Revidera uppdragen till chefssamråden för vilka sjukvårdsregionala programområden (RPO) blir etablerade.
Förbundets samverkansprojekt kräver hög grad av systematik och tydlighet	<u>Aktivitet 4</u> Alla projekt som påbörjas ska följas via förbundets projektportfölj.
Förbundsordningen ska revideras med avseende på förbundets framtida uppdrag.	<u>Aktivitet 5</u> Ta fram förslag till reviderad förbundsordning under år 2019.

Årligen prioriterade aktiviteter. Aktiviteter 6a – 6f

Område	Aktiviteter
I maj varje år följa upp avtal med samtliga universitetssjukhus	<u>Aktivitet 6a</u> Redovisa uppföljning av volymer och kostnader för samtliga universitetssjukhus
Utveckla RCC Norr enligt angivna kriterier	<u>Aktivitet 6b</u> Verksamhetsplanen för RCC Norr ska innehålla mål och mått för RCC Norr.
Utveckla stöd till chefssamråden/RPO och uppföljning till chefssamråden i enlighet med framtagna riktlinjer.	<u>Aktivitet 6c</u> Chefssamråden/RPO ska årligen lämna en redovisning över det arbete som de genomfört under året.

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Område	Aktiviteter
Genom regionens företrädare i nämnden för högspecialiserad vård tillvarata regionens intressen för rikssjukvård.	<u>Aktivitet 6d</u> Regionens företrädare i nämnden för högspecialiserad vård ska lämna muntliga rapporter till direktionen om arbetet i nämnden. Protokoll från nämnden ska bifogas till direktionsens protokoll.
Genom regionens företrädare i det nationella screeningrådet tillvarata regionens intressen för nationell screening.	<u>Aktivitet 6e</u> Regionens företrädare i screeningsrådet ska lämna muntliga rapporter till direktionen om det finns ny information. Relevant dokumentation från screeningsrådet ska bifogas till direktionsens protokoll.
Genom regionens företrädare i den nationella huvudmannagruppen tillvarata regionens intressen och återrapportera information till direktionen.	<u>Aktivitet 6f</u> Regionens företrädare i den nationella huvudmannagruppen ska lämna muntliga rapporter till direktionen om det finns ny information. Relevant dokumentation från huvudmannagruppen ska bifogas till direktionsens protokoll.

3.1.2 Vår kommentar om verksamhetsmålet

Vi bedömer att verksamhetsplanen kan bli ett bättre styrverktyg genom att direktionen arbetar vidare med att omformulera, avgränsa, specificera aktiviteterna så att det blir enklare att följa upp och utvärdera.

3.2 Direktionsens budget för år 2019

Direktionen har beslutat om följande finansiella mål för god ekonomisk hushållning för perioden 2019 – 2021:

- Om inte annat beslutas av direktionen ska förbundet ha ekonomiska resultat där intäkterna är högre än kostnaderna.
- Investeringar ska finansieras utan extern upplåning.
- För att ha en god likviditet ska saldot på bankkontot aldrig vara lägre än 0,5 miljoner kronor.
- Det egna kapitalet ska aldrig vara lägre än 1 miljon kronor.
- Förbundet ska följa de riktlinjer som finns för hantering av eget kapital, medel för kunskapsstyrning och forskningsanslaget för Visare Norr.

I december 2018 beslutade direktionen om budget och finansiella mål för perioden 2019 – 2021. Direktionen uppgav att ökade förväntningar på förbundet om samverkan i norra sjukvårdsregionen medförde att förbundet skulle få ökade kostnader de närmaste åren. Enligt verksamhetsplanen rörde det sig dels om förväntningar från förbundets medlemmar om utökad samverkan i regionen, dels handlade det om nationells förväntningar om att bygga upp en regional struktur för kunskapsstyrning.

Som ett första steg i arbetet med att utveckla en regional struktur för kunskapsstyrning skulle norra sjukvårdsregionen tillhandahålla ordförande och processledare för tre nationella programområden (NPO). I verksamhetsplanen kan man läsa att förbundet år 2018 hade anlitat två processledare till en kostnad av ca 2 miljoner kronor. Inför år 2019 skulle förbundet anlita ytterligare 0,5 processledarfunktion i syfte att förbereda norra sjukvårdsregionen på värdskap för det tredje programområdet. Kostnaden för denna förstärkning uppgick enligt verksamhetsplanen till 0,45 miljoner kronor.

I verksamhetsplanen redogjorde direktionen också för arbetet med att bygga upp ett regional resurscentra inom området psykisk hälsa. Detta arbete var också en del av uppbyggnaden av ett system för kunskapsstyrning och Sverige kommuner och landsting hade tilldelat norra sjukvårdsregionen 6 miljoner kronor för uppbyggnaden. I verksamhetsplanen kan man läsa att förbundet skulle anställa en sjukvårdsregional processledare till en kostnad av ca 1 miljon kronor för detta arbete.

Direktionen konstaterade i verksamhetsplanen att det under planeringsperioden fanns kostnader för att bygga upp strukturer för den regionala kunskapsstyrningen och behov av lokalanpassningar som inte rymdes i budgetramen. Med hänvisning till att dessa insatser utgjorde synnerliga skäl samt att förbundet hade en stark ekonomisk ställning beslutade direktionen att aktiviteterna helt eller delvis skulle finansieras från det egna kapitalet. I tabellen på nästa sida finns uppgifter om den reviderade budget som direktionen beslutade i mars 2018 för perioden.

Budget för perioden 2019 – 2021, tusen kronor.

	År 2019	År 2020	År 2021
Intäkter	34 769	35 919	37 034
Personalkostnader	-4 296	-4 438	-4 575
Köpt verksamhet	-33 876	-34 799	-35 680
Övriga kostnader	-2 542	-2 426	-2 502
Bidrag från medlemmar	5 349	5 526	5 697
Nyttjande av eget kapital	0,599	0,219	0,26
Budgeterat resultat	0	0	0
Eget kapital	1 623	1 404	1 378

Vid utgången av år 2018 uppgick det egna kapitalet till 2,2 miljoner kronor. Enligt budgeten skulle direktionen år 2019 använda 599 000 kronor av det egna kapitalet. År 2020 skulle förbundet använda 219 000 kronor av det egna kapitalet. År 2021 skulle 26 000 kronor tas från det egna kapitalet. Av tabellen framgår att direktionen planerade att minska det egna kapitalet till knappt 1,4 miljon kronor vid utgången av år 2021. Den planerade minskningen var i enlighet med direktionens finansiella mål om att det egna kapitalet inte skulle vara lägre än 1 miljon kronor.

3.2.1 Vår kommentar om budgeten

Av förarbete (prop. 2003/04:105) till kommunallagens regler om god ekonomisk hushållning framgår att en grundlig ekonomisk analys ska utgöra grunden för en bedömning om eget kapital kan nyttjas:

”Om en kommun eller ett landsting efter en grundlig finansiell analys kommer fram till att de har eget kapital eller realiserbara tillgångar av en omfattning som klart överstiger rimliga krav på finansiell handlingsberedskap är det regeringens uppfattning att kommunen eller landstinget skall ges möjlighet att kunna minska kapitalet på ett planerat sätt. Ett synnerligt skäl kan därför vara att en kommun eller ett landsting med en stark finansiell ställning ges möjlighet att med beaktande av god ekonomisk hushållning minska sin förmögenhet, dvs. upprätta en budget som inte är i balans. I ett sådant läge bör det finnas möjlighet att anta finansiella mål som anger att det egna kapitalet tillåts minska. En finansiell analys som uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning ska ligga till grund för en sådan minskning av det egna kapitalet. För att ett uttag av det egna kapitalet inte ska bryta mot kravet på god ekonomisk hushållning skall det bl.a. finnas kapital som täcker hela pensionsåtagandet, även den del som redovisas som en ansvarsförbindelse. Därutöver skall det finnas en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar”.

Vi noterar att direktionen i sin budget för år 2019 åberopade kostnader för uppbyggnaden av strukturer för kunskapsstyrning inklu-

sive lokalanpassningar som synnerliga skäl för att under planeringsperioden nyttja eget kapital som finansiering. Vi noterar också att budgeten för planeringsperioden är i enlighet med direktionens finansiella mål om att det egna kapitalet inte ska vara mindre än 1 miljon kronor. Förbundets pensionsförpliktelser hanteras via försäkringslösning med KPA.

4. Direktionens delårsrapport

Den 2 oktober 2019 beslutade direktionen om sin delårsrapport per augusti 2019. I avsnitten nedan går vi igenom direktionens uppföljning i delårsrapporten om genomförd verksamhet.

4.1 Direktionens uppföljning av verksamheten

I delårsrapporten redogjorde direktionen översiktligt för väsentliga händelser under årets första 8 månader. Exempel på väsentliga händelser som direktionen redovisade i delårsrapporten var:

- Information om att arbetet med att ta fram förslag till ny förbundsordning och arbetet med att revidera arbetsordning och delegationsordning. Till följd av ökat behov av samverkan i norra sjukvårdsregionen behövde styrdokumentet ses över. Bland annat bidrog uppbyggnaden av ett system för kunskapsstyrning till att styrdokumentet behövde revideras. I delårsrapporten kan man läsa att dokumentet reviderades stegvis. Enligt planeringen skulle direktionen i oktober 2019 ta ställning till ett förslag om reviderad förbundsordning.
- Information om det sjukvårdsregionala donationsråd som direktionen bildade år 2017. Av delårsrapporten framgår att direktionen vid sitt sammanträde i mars 2019 hade fått donationsrådets årsrapport 2018 och verksamhetsplan för år 2019.
- Information om folkhälsorådets arbete med det folkhälsopolitiska programmet. I delårsrapporten kan man läsa att direktionen årligen får rapporter från folkhälsorådet om arbetet med programmet. I mars 2019 gav direktionen i uppdrag till folkhälsorådet att revidera det folkhälsopolitiska programmet.
- Information om arbetet med att bygga upp en struktur för kunskapsstyrning nationellt och i norra sjukvårdsregionen. Av delårsrapporten framgår bland annat att förbundet rekryterat processledare för de nationella programområden (NPO) där norra sjukvårdsregionen har värdskap. I delårsrapporten finns också information om arbetet med att bygga upp de sjukvårdsregionala programområdena (RPO). I regionen pågick aktiviteter med att omvandla förbundets medicinska chefsråd till sjukvårdsregionala programom-

råden. Enligt delårsrapporten skulle arbetet med att bilda RPO genomföras successivt under perioden 2019 – 2021.

- Information om förbundets arbete med att hitta särskilda lösningar för sjukvård i glesbygd. Socialdepartementet har beslutat att ge stöd för sådana satsningar åren 2019 – 2021 och för andra halvåret 2019 hade förbundet fått 6 miljoner kronor.
- Information om förbundets arbete med att systematisera och kvalitetssäkra arbetssätt i norra sjukvårdsregionen för vård på distans.
- Information om att förbundsledningen i mars 2019 godkände ett nytt samarbetsavtal med Karolinska för perioden 2019 – 2021. Förbundet förhandlade år 2019 med Akademiska om ett nytt avtal från och med år 2020.

Uppföljning av verksamhetsmål

I delårsrapporten bedömde ledningen att alla planerade aktiviteter skulle bli genomförda i enlighet med verksamhetsplanen. I en bilaga till delårsrapporten redovisade ledningen detaljerat om sina bedömningar av aktiviteterna.

Uppföljning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning

I delårsrapporten bedömde ledningen att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning var uppfyllda per augusti 2019. Ledningen bedömde också att de finansiella målen skulle vara uppfyllda vid årets slut. I en tabell på nästa sida finns en sammanställning med ledningens bedömningar.

Finansiella mål	Redovisat resultat per augusti 2019	Direktionens prognos för resultaten vid årets slut
Om inte annat beslutas av direktionen ska förbundet ha ekonomiska resultat där intäkterna är högre än kostnaderna.	Positivt resultat med 103 000 kronor. Budgeten överträffas med 215 000 kronor.	Negativt resultat med 384 000 kronor. Budgeten överträffas med 215 000 kronor.
Investeringar ska finansieras utan extern upplåning.	Inga investeringar.	Inga investeringar.
För att ha en god likviditet ska saldot på bankkontot aldrig vara lägre än 500 000 kronor.	Saldot har inte varit lägre än 500 000 kronor.	Saldot förväntas inte bli lägre än 500 000 kronor.
Det egna kapitalet ska aldrig vara lägre än 1 miljon kronor.	Det egna kapitalet uppgick per augusti 2019 till 2 412 000 kronor.	Det egna kapitalet förväntades uppgå till 2 028 000 kronor vid årets slut.
Förbundet ska följa de riktlinjer som finns för hantering av eget kapital, medel för kunskapsstyrning och forskningsanslaget Visare Norr.	Direktionen uppger att riktlinjerna följs.	Direktionen uppger att riktlinjerna följs.

I delårsrapporten redovisade direktionen att intäkterna för perioden översteg kostnaderna med 103 000 kronor. I förhållande till budget var det ett positivt resultat med 215 000 kronor. Förklaringen till det positiva resultatet var dels att ett projekt var försenat, dels att frågan om utökade lokaler hade kunnat lösas på annat sätt än genom en ombyggnation. Prognosen för resultatet vid årets slut var ca 215 000 kronor bättre än budgeterat. Direktionen bedömde att kostnaderna vid årets slut skulle överstiga intäkterna med 384 000 kronor. Detta var 215 000 högre än det budgeterade underskottet på 599 000 kronor.

I delårsrapporten redogjorde direktionen också för att förbundets omsättning utanför budgetramen hade ökat fram till och med augusti 2019. Orsaken till det var framför allt att regeringen tilldelat norra sjukvårdsregionen pengar för arbetet med nära vård i glesbygd och för arbete med standardiserade vårdförlopp inom området

för kunskapsstyrning. Enligt delårsrapporten skulle förbundets omsättning år 2019 sammanlagt öka med 5,4 miljoner kronor i förhållande till den budget som direktionen beslutade om för år 2019. Norra sjukvårdsregionen hade även år 2018 tilldelats 6 miljoner kronor för arbetet med att bygga upp RPO för Psykisk hälsa. Inför år 2019 återstod cirka 5,3 miljoner kronor av dessa pengar. I delårsrapporten kan man läsa att förbundet efter överenskommelse mellan regiondirektörerna hittills under år 2019 hade betalt ut 1,6 miljoner kronor till regionerna.

4.1.1 Vår kommentar om delårsrapporten

Vår granskning av delårsrapporten visar att direktionen översiktligt redogjorde för väsentliga händelser under år 2019 fram till augusti månad. Redovisningen är informativ och välskriven.

Vi bedömer att redovisningen av resultaten för aktiviteterna som är kopplade till verksamhetsmålet kan utvecklas. Några av aktiviteterna i verksamhetsplanen är otydliga och inte tillräckligt specificerade. Detta begränsar direktionsens förutsättningar att följa upp och utvärdera resultaten i delårsrapporten.

Direktionen bedömer att resultaten per augusti 2019 för verksamhetsmål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål som direktionen beslutat om. Direktionen bedömer att målen kommer att vara uppfyllda vid årets slut. Direktionen redovisar att det ekonomiska resultatet per augusti 2019 är högre än budgeterat. Direktionen bedömer att det ekonomiska resultatet även vid årets slut kommer att vara högre än budgeterat. Vi gör inga andra bedömningar av måluppfyllelsen per augusti 2019 och vid årets slut.

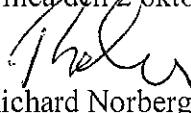
5. Svar på revisionsfrågor

Vår bedömning är att det redovisade resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt är förenligt med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som direktionen beslutat om för förbundet. Nedan redovisar vi svaren på våra underliggande revisionsfrågor.

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Är direktionsens redovisade resultat per augusti 2019 förenligt med de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som direktionen beslutat?	Ja	
Är direktionsens redovisade resultat per augusti 2019 förenliga med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat?	Ja	Budgeten överträffas dock med 215 000 kronor. <i>Tabellen fortsätter på nästa sida</i>

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att direktionens verksamhetsmål och aktiviteter uppnås vid årets slut?	Ja	
Är det troligt att direktionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås vid årets slut?	Ja	Budgeten överträffas dock med 215 000 kronor
Är redovisning i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att direktionens verksamhetsmål och aktiviteter uppnås vid årets slut?	Ja	
Har direktionen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer från granskningen av delårsrapporten per augusti 2018?	Nej	Flera av direktionens aktiviteter behöver omformuleras för att bättre fungera som verktyg i styrningen och uppföljningen av verksamheten. Direktionen har aviserat att den inför år 2020 kommer att göra en översyn av sina mål och aktiviteter.

Umeå den 2 oktober 2019

Richard Norberg
Certifierad kommunal revisor